

હુડું ગજલો.

જા ગજલ સંગ્રહ ૩૬૭

હિરદુ અખાન અને ગુજરાતી હરદેમાં

અખાનેવાલે ચોર પ્રસિદ્ધ કરેલા.

માસ્તર, ત્રીભોવનદાસ લલુભાઈ.

લોમડા ચોક-સુરત.

અમદાવાદમાં,

પ્રજા દરવાજા પાસે ચુકીઆળયાં આવેલા
બી રત્નસાગર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. અમરતલાલ
બેશીંગલાલએ છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૨ છ.

સંવત ૧૯૬૯

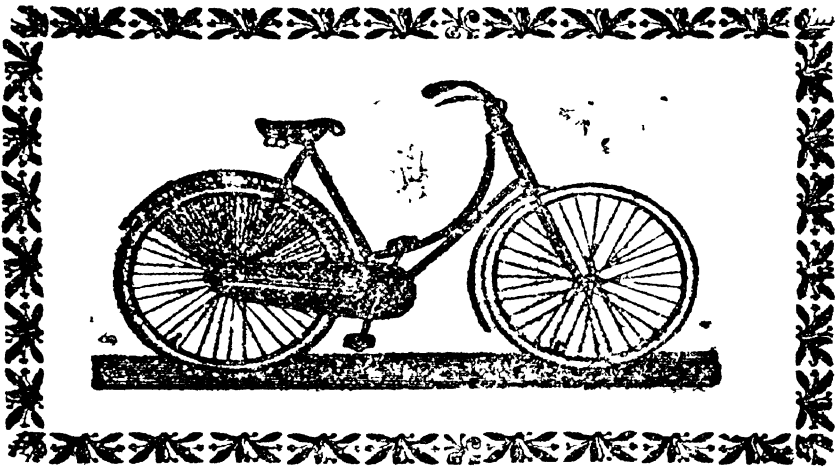
પ્રત ૧૦૦૦

સને ૧૯૧૩

કોમિત ૨ આના.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અ. રા. વા. ટ.
મુંબઈની કોપીરાઈટ સંપ્રદ

૪૭૧૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૨૨૩

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધી ૨૧૩૮

વિષય ૮૪૬૮: ૪૨, ૪૬૮

ગઝલ સંગ્રહ

ગઝલ ૧

મેરા દીલના દીવાના એ રામ.

નજરીયાં યારને યુખ મીલાય

ખીન યુને ખીન મ્હેતે જલાય

નજરો

અમરીત થુંટા જાનલે કહેકે

ખીલાય ઝેરજી ખ્યાલી.

નજરો

આખી—દીવારામજે નહીં મીલાં, દીલકો કયા અવાગ,

જીનેમે મરનાં બધા જીએ હે બિશ્વામ

કાસે કહું મોરે કરમકી કલાશીરે

મીલે ન કાઇ સહેલાની

નજરો

ઇલાસુ'દરી ગઝલ ૨

રાગ રૌણ.

ઝો ધન્ય મિત્ર ધન્ય પ્રીત, ધન્ય દોસ્તદાર

મીત્ર મુમે સુખી મીત્ર દુઃખે દુઃખી વિરલા ઝીવા યાર

રેખી પુન્ને પ્રેમીને તે નહીં બદલાની આશ

કુલકાં આપતાં બદલા વિનાં જૂને નિર્મળ મીઠી જાસ

સ્થાયી પ્રીત મિત્ર કાળે ઝેર ખી જનાર

જતાં તો એવાં વિરલાં અર્મત માનનાર

મિત્ર રજ દુઃખને મેર માનનાર

નિજ દુઃખ મેહ તેને રજ સમ ગણી મહાસનાર

ઇલાસુ'દરી ગઝલ ૩

આવરીયાં તોરી લગનમે' (૨)

ભોક મુતે બદનામ કરતહે

કહે તેરા હુંટારે હાં જોખન હુંટારે.

આવરીયાં

ખાટે ધાતે મોહે રોજ સતાતે

કહે તેરા હુંટારે હાં જોખન હુંટારે.

આવરીયાં

જાણી—જ્યા હમારો જાણ્યા બિરહસે તોરી કસમ

શીર કસમ કહી આપગા આજમ તું જુહી કસમ

અમે દેશજનસે રૂઢ હમકો હમારા હોયે

અમહો આપકા આર કામ હમારા હોયે

શાવસીયાં

ગઝલ ૪

મેરે અચ્છે પીયા વોહી દેશ ખુલાવો

મેરા હાંદમે જ્યા મહારાવતહે

રેઝુ અઘેરી જગતકી બેરન,

મચ્છલી સ્થિતક પાવતહે

ખીદમ ફેંકદે જાલીમ કાઠ જરાકે લીયે

ધણરબી ૧ નજર ચસમે સુમેસાકેલીયે

તું અપને હુસ્ન ખુદા દાદકી અઠકે લીયે

નકાબકાપસે છંકાદે, જરા ખુદાકે લીયે.

પ્રીતકી દુઃખીયા દરદકી હરસકી ખાસી, કાહેમે જ્યા તરસાવતહે.

કશર હોતો કહું બેકરાકુ કિસ્સે કહું

જુનકા બેરહે, મેં બાર બાર કિસ્સે કહું

તુંહી મુને નમુને હાથે જર કીરમે કહું

ન કોઇ મુનીમો હમમ ન ચાર કિસ્સે કહું.

બિરહને લનમન કુંક હોયો

અબદમ કાઠ હમમે જાવતહે.

મુઝે તો દરદે મહોખત સનાયા જતાહે

તેરાખ્યાલ વઘીરંગ લાયે જતાહે

વો કોનહે જોતરકદરમે આયે જતાહે

સમે શીરાકકા સદમે દીખાયે જતાહે.

જના લખા અખ પલપલ બારી

નીંદ નદમબેર આવતહે.

મઝા કહાહે મોહબતમે બેવકાઈકા

ચલ તર્જ ખુલ નીકાલાહે દીલ રખાઈકા

દીખા મહીના કે અખ વકતહે રસાઈકા

છંકાકે ફેંકદે સદકા તેરી ખુદાઈકા

સખકા તુંહી પાલનહારા

કાઢેકા દેર ભગાવતહે

બલા તો મુઝસે તરા ઇન્તેઝાર કયો કરશે
કુલી મુને ન તો જાકો કરાર કયો કરશે
અલમસે જખમે દીસે હાઝદાર કયો કરશે
ખીનાં જખ આછ તો ફરસે બહાર કયો કરશે
હમંડ હમંડ કે પિયા નેન હમદાર
નીલકા મેહ બરસાવતહે.

અજીજ ગઝલ ૫

રસમે હાસમીકા તાલિમે દીદાર મેંબીકું
જમાના જરકા શયદા ઉનકા આશીક જાર મેંબીકું
મહીને જાનેવાસો કાફસો ઠેરો જરા ઠેરો
જુમારે સાથ અલનેકે લિયે તમાર મેંબીકું
નખીજ બહરે ધર્યાંમે ફરીહૈ ઉઝકી કીસ્તી
લમાદીજે જો એક ઠોકરતો પદમેપાર મેંબીકું
કહા યુસુફને જખ દેખા જમાસે પાક હજરતકો
ખરીદારામે હજરતકે સરે બાગ્જાર મેંબીકું
ખગર લીજે મદદ કીજે માલ અપના દીખા દીજે
એક અદતા ખાદિમે, તેરે એ સરકાર મેંબીકું
ગુલામાને નખી હુએ અજીજ ઇસ્વારતે બેશક
કસમહે જીતતુલ શીરદૌસકા હકદાર મેંબીકું

દીલખર ગઝલ ૬

દીલા તા હું રાયા લેતાહે આર ફરીમાદ કરતાહે
મગર દોપુર સીતમ જાપીમ, તુએ કખ માદ કરતાહે
બલાઓ કયા તુમેહે ચહ ઇસ્ક કયા બેદાદ કરતાહે
મીટાકર હસતી એ આશીક કાબીખુન માદ કરતાહે
ફનાકે ખાદલમલાને કહા આકર સરે મકસદ
હમારા કેસ અખ ઉજળવતન આખાદ કરતાહે
કતર કર નોચફર પર બાંધકર સમાદ ખુબખુશકો,
કબીતો કેદ કરતાહે કખી આગદ કરતાહે
હજારો ગરદને ઝુકજાતીહે શોકે શહાદતમેં સુએ
હમારા કલકા જખ મોહ, જુદલાદ કરતાહે,

છાંમે આશીકહે વીરાના, બગેર આજ જલવએ જાન
વેઠ દીલબર દેખીયે કબતક યહ ધર અખ તક કરલાઈ.

રોનકદહલ ગઝલ ૭

ખાંધકર કાંતીલ કમરસે અખતો ખજર લે ચલા
કાંધ દમ જતાહૈ સુન ભેના કેવોસર લે ચલા
કયા જુઆં મેંબી કશીશથી અખરએ ખમદારકી
જાતો બાતોમે વો દીલ પહલુસે કયો કરલે ચલા
ખાનએ દીલમે હુઆ ગુલ રોકના મહેમાનકો
ખીંચકર જખ તીરવો સીનેસે બહાર લેચલા
હીનો ધમાં જનો દીલસખરો ખીરદ હોસા કરાર
અમજઓ નાજો અદાસે વોબી સુગર લે ચલા
શીર દીખાદે યહ તમાશા ફેર દે શીર દીલ મેરા
શીર મેં દેખુ કીસ તરહ પહલુસે કયોકર લે ચલા
શીર કયા ખેતાબદરદે હીજરે ને શીર દમ ચલા
શીર હઠા સીને મેં શીરવો જાને મુજતર લે ચલા
ખોશ હય મુઝકો ન કરલે શીરવો જાલીમ પર કહી
નામએ શોક આજ અપના શીર કબુતર લે ચલા
શીર લગી ધુન મયે કશીકી શીર હઠી કાલી બટા
ખીંચકર શીર મમ કદોમે શોકે સાગીર લે ચલા
મલ રહાયા દેરસે, રોનક કલેજકો કાંધ
ભેના ભેના થામનાવો, દીલ ચુરા કર લે ચલા

મુજતર ગઝલ ૮

અરે જાલીમ તું યો તરસાકે હમકો મારડાભેમા
ન દીલકે વસ્વલે મેરે કબી આખીર નીકાભેમા
જલાતા આતીશે ગમમેદે કયો મુજકો બતાજાલીમ
જલોકે દીલ જલાકર કયા બલા ઉનકી દખાભેમા
કહો એ દોસ્તો બહરે ખુદા આકર મીવે મુઝસે
જો દુસ્મન એકજ માના દેતો આકર કયા બના ભેમા
હખીએ કિજરી યાઅસે ગુન્હેગારાને હમતકો
બરોજો હસર સર સિજદે જા રખકર અખશવા ભેમા
જાજલી વંચકે રખકી મિસ્લે મુસા દેખકર મુજતર
રવાએ બેખુદીમે મુહકો અપને ખુષા ભેમા

અજીજ ગઝલ ૬

દલાલી દુસ્ત કયાહે જીસપે સમકા દમ નીકલતાહે
 હશીનો પર ફીઝા હોતા હુઆ આલમ નીકલતાહે
 વોહ કાતીલ તેગે અખર ખીચતા જીસદમ નીકલતાહે
 તો લાખો કલ્લ હોતે સેંકડોકા દમ નીકલતાહે
 ન ખોના તુખમે ઉશરતઐદીકા ઇસ આગે દુન્યામે
 સુનાહે ઉસમે રત્ન નીકલામી તો પુર સમ નીકલતાહે
 જો આતાહે મેરે મરકદપે બાદે ફાતકા કે વોહ
 નીકલતા હેતો પુર ગમગીન પુરમાતમ નીકલતાહે
 હજરો મુરદે જી ઉઠતેહૈ શૌરન ઐ અજીજ ઉસદમ
 ખરાએ સેર જબ વોહ ઇસીમે મરયમ નીકલતાહે

કસીદા જલાલી ગઝલ ૧૦

તેરા શિવા અતા ઝોર મેં ગુન્હેગારોમેં હું
 તેરી રહમતપર હું નાજાં ગો ગુન્હેગારોમેં હું
 જામ જખશે યા સમ્મદેહે તું ઝીંકા ઇખતીયાર
 તું મેરા ગફદાર મેં તેરે ગુન્હેગારોમેં હું
 દુરસ મતલબ ન રીજવાંકી મોહબતસે ગર્જ
 જુરકા તાલા બહે ખુદા ઉરકે તલબગારોમેં હું
 કયા જુમે ખાંસે ગર્જ કયા યુસુફે મિસરીસે કામ
 બનકે આશીક દરક અહમદકે ખરીદારોમેં હું
 કહેતેયે સહ આસીયો લુત્ફે ખુદાઅ પાકકા
 ખાંધકર શહેરા શશાઅતકે મેં બાજારોમેં હું
 કહ ઉઠા હક લેકે આગોશે કર્મમે આપકો
 મુજપે તું નાજાં મેં તેરે ના જબરદારોમેં હું
 યો કહું ગાયે જલાલી ઉસ શરીએ હઝસે
 બખસવા મુજદો ખુદાસે મેં ગુન્હેગારોમેં હું

કસીદા અજીજ ગઝલ ૧૧

શરી ઉલમજ નખી હામીએ ફુલયા મુસ્તેશ તુમહો
 ખુદાકે રાસ્તેકે બર ગુજા રહનુમા તુમહો
 અહદ બેમીમ અહમદ એ હખીએ કિબરિયા તુમહો
 લગાહે ડર શીરીયતકા નહીં કહતા ખુદા તુમહો

ખુદાસે આપકો હરે કળ મેને મીલા દેખા
 બલા શીર કીસ તરહ કહ દેતા કે હકસે જુદા તુમહો
 મરી જાને મોહોખતરી મરજ કીયા રસુલુલાહ
 શશી તુમતો શશ તુમહો દુઆ તુમહો દવા તુમહો
 જમાલે પાકે હજરત દેખકર યુસુફખી બોલઉં
 હસીનોમેં હસી વો સુરતે શમ્સુલ જહાં તુમહો
 કસમહે ઉમ ગરીબો બેકસો નાચાર ઉમ્મતકે
 તુમ્હી હાદી તુમ રહબર હરેકકે પેસવા તુમહો
 અજીજ હજરત હોનેતો નહોતા યહ જહાં ખેલ
 મેરી દાનીસ્ત મેંતો બાઇસે અન્ને સમાં તુમહો

કન્વાલી મહમદ ગઝલ ૧૧

દીખા દેયા ઇલાહી તુંજ માલે સુરતેશ મુઝકો
 બહોત બેચેન હુયારબ મદીનેમેં બુલા મુઝકો
 નહી કુચ્છ આ રજુલે બ ખુદા ઇસ્કે સિયા મુઝકો
 મદીનેમેં તબલ કરકો નખી બહરે ખુદ. મુઝકો
 મસીહા ખુદલે દીવાને જે કરતેહે દવા મેરી
 મેં બીમારે મહમદહુ નહી હોગી શશ મુઝકો
 તમન્નાકી મીયાકીહોનહો અકસીગકી ખવાહીસ
 જે મીલજતી નખીકી એકજ રાસી ખાક યા મુઝકો
 નહી માલુમ કયા તુઝકો મેં શેદાએ “મહમદ,, હુ”
 શીશારે ગોર બહરે હકને તો દતના દીયા મુઝકો

કસીદા ગઝલ ૧૨

ખોફે ઇસ્યાસે ખુદાકે પાસ રોતા જાઉંગા
 અશકસે દાગે ગુનાહ દામનકે ધોતા જાઉંગા
 હાય ઇસદારે ફનામે કયા ઇસી સુરતસેમેં
 ઉમખોતા જાઉંગા બરબાદ હોતા જાઉંગા
 ઐજુલેખાં મેરા યુશુફ આવેગા હમારાહે જવાબ
 જાગતી જાયેગી કીમમત ઔર ગેં સોતા જાઉંગા
 કયો સતાતાહે ફલક પસ્તાયેગા તું મેં અમર
 સત્યદેકો નેનકી તુરખતપે રોતા જાઉંગા
 બાદે મુરદન મદેહ ખુવાનીકી રહેગા સલસીલા

ખુદ મેંની નાઅતકે મોતી પીરાતા જાડેંગા
 ઉમરતે અહમદ હું બેલે કર મુઝે આગોશ્વમેં
 લોરીયાં ગાયેંગી હુરે ઓરમેં સોતા જાડેંગા.
 બેચલોએ કાફલે વાલો મદીનેકી તરફ
 મેવો અકબર હું તુંદારે પાઓ ધોતા જાડેંગા

ગઝલે કાઝી ૧૩

હમ બદમ અર્થસે આતી હયે સદા આજકી રાત
 દેખો વોહ આતે હયે મહબુબે ખુદા આજકી રાત
 આકે જીયરીલ લગે કહને કે ચલીયે હઝરત,
 આપકે દીદકા શૈદા હયે ખુદા આજકી રાત.
 સખ નખી કહને લગે અપની જહુકાકે મરદન,
 મીલને અહલ્લુસે ચલે ચાહે ખુદા આજકી રાત.
 કહા અહ્લાહને કે ક્યાં ચાહીયે મેરે મહબુબ
 મેરી સખ સુનપે ખુદાઈ હયે શિદા આજકી રાત.
 હુરો ગીલમાનો મવક ઓર સહી જન્નો બશર,
 હમ બદમ પડહતે હયે સખ સદહેઅલ્લા આજકી રાત.
 કાઝી યેહ વકત હયે કયું હાથસેતું ખોતા હયે,
 હોગી મકયુલ જો માંગેમા દોઆ આજકી રાત.

ગઝલ ૧૪

કલગાહકો જગ ચલે વોહ લેકે ખેંજર હાથમેં
 ખુદ બ ખુદ આને લગે આશક લીયે સર હાથમે
 અથ પરિસ્તો બહે ન જાએ મેરે કલે આસ્કાસે
 થામ લેના કરતીયે ખિસમીલકા લંગર હાથમેં
 આછનેને કર દીયા મગર હુસને ચારકો
 હોગા મહેશ્વરમેં ગીરેઆને સિકંદર હાથમેં
 દેખનેસે દીલ ઠહેરતા હૈ ઉઠા જલ્દી નકાબ
 દેખ લેના રહે જાએ દસ્તે ખંજર હાથમેં
 મયકદોસે મીર જાતે હૈ ઝરાતુમ દેખ લો
 મયકા શીશા હૈ બમલમેં દસ્તે દિલ્લપર હાથમેં.

કલીમ ગઝલ ૧૫

કરતી હય કલ મુજકો તેરે અહાએ ખવાજ

હય જનો દીલ આસીરે ઝુલે દુતાએ ખવાળ
 ચેહ મહરો માહ હુવે હય સમઢાએ રૂએ અનવર
 આલમમેં નિસ્કો દેખો વોહ હય કિદાએ ખવાળ
 મકસદકે મોતીયોંશે ભરતા હય ચખ્ દામન
 આતા હય જોશપર જળ બહેરે આતાએ ખવાળ
 મેરી ચેહ દોઆ હય દીનરાત તુજશે યારળ
 મકસદ યર આએ દીલકા મેરાએ ખવાળ
 અસકન્દરો શરીદુકે દરપે જાએ કયું હમ
 કાશી હય આસને દવલત સરાએ ખવાળ
 હો તુરકી તજલ્લી જાહેર કયા હૈ તાજ કલીમ ખેસક
 ગર દુએ પુર ઝિયાશે પરદા ઉઠાએ ખવાળ

ગઝલ ૧૬

દુક યુરકેકો ઉઠાકે કુર્યાન તેરે ખવાળ
 સુખડા મુજે દિખાદે કુર્યાન તેરે ખવાળ
 ચેહ તુજસે ઇલતેજ હે હકતક રસાઇ હોવે
 વોહ રાહ તુ બતા દે કુર્યાન તેરે ખવાળ
 ચેહ અર્જ દસ્ત અસ્તા તેરી જનાયમેં હય
 હકસે મજે મીલા દે કુર્યાન તેરે ખવાળ
 અજમેરકે ઝો અસમ્યા જામે કતા પીલાકર
 મેરી ખુદી મીટા દે કુર્યાન તેરે ખવાળ
 કહતા હડે હરબડી ચેહ બદા ગરીબ તેરા
 બિગડી મેરી બનાદે કુર્યાન તેરે ખવાળ.

ગઝલ ૧૭

દુન્યાય જળ ઉઠાએ ખીસ્તર ગુલામતેરા,
 યારળ જ્યાપે જારી ઉસદમ હો નામ તેરા.
 ખુતખાને છાન મારે કાખેસેં દુઢ આએ.
 દીલકે મકામેં પાયા અય ન સુકામ તેરા.
 મસજીદકે દરપે કયુકર હો પાસમાંકા પહેરા
 ખે કેદ હયે ઈલાહી દરગાહે આમ તેરા
 જન્નત મીલે કે દોઝખ દોનો તરેહસે ખુશ હું.
 સુખતર તું હયે મેરા મે હું ગુલામ તેરા.

કરેઆ તેરા ન કયુંકર જરી હો સારેજહાંમે
બજતા હયે પંજ વકતા ને જતમેં નામ તેરા.
રહમતકા મુરહકબી તુજસા નહોં હયે અસરત,
હયે ગરકે બહેરે ઈસ્યાં શતર તમામ તેરા.

ગઝલ ૧૮

શીદાએ મુસતશ હોગા દીવે દીવાના તુરખતમેં
બનેઆ શમરએ શાહકા પરવાના તુરખતમેં
પમે મુરદન જે સહરાએ મદીના યાદ આયેગા
હિડાએગા કરનકી ધજજ્યાં દીવાના તુરખતમેં
નકીરેત આકે દીખલ.એ જે જખ સુરત મુહમમદકી
કહંગા ઉસધકી મંચ સીજદએ શુકરીના તુરખતમેં
તો સુનકર વોહ ગશેદે દીલ રસુલે જીનનો આદમપર
પદગા ઉસ મડી સલવાત બેતાજાના તુરખતમેં.

ગઝલ ૧૯

દમરત હય યા ઇલાહી જખ જાન તનસે નીકલે
નીકલે તો યા મહામદ કહકર ઝમાંસે નીકલે
જુવદે નખી કી જીસ જા તારીફ હોત કયુંકર
પનરે હીનાકી ખુશમો ઉસ અંજુમન સે નીકલે
આલમહો સખ મુઅત તર પોંહવેં જે ખુએ હઝરત
ખુશમોએ મુમક એશી મુલકે ખુનસે નીકલે
ખાકર સખાયે યસરખ કુયોંકો રંગ બખશે
બકર શશુકતા ખાતીઁ ખુલખુલ ચમનસે નીકલે
રગરગ મેં ઈશકે આદમદ ગરહય તો કયા અજબ હય
આવાઝ ય મુહમમદ હરમુએ તનસે નીકલે

ગઝલ ૨૦

ચેહ તો મય કયું કર કહું તેરે ખરીદારોં મેં હું,
તુ સરાપા નાઝ હય મંચ નાઝ અંદારોં મેં હું,
કીમ તરહ પ્રયાદ કરતે હય ખતા દો કાઇદા.
એ અસીરોં ને કફસ મંચ નવ ગીરફ તારોં મેં હું,
છેડ દેખો મેરી મધયત પર જે આયે ચેહ કહા,
તુમ વશાદારોં મેં હો યા મંચ વશાદારોં મેં હું.

એ ગુનાહોં મેં ચક્ષા ઝાલીદ એ ઉસકો હુડ ને;
મગ શીરત બોલી ઇધર આ મંચ ગુનાહગારોં મં હું
કુલ મંચ કુલોં મેં હું કાંટા મંચ કાંટે મેં હું.
ચાર મંચ યારોં મેં હું અગયાર અગયારોં મેં હું

ગઝલ ૨૧ મહેમુદ.

આકર તુમહારે દરપર બદનામ હો ચુકા હું,
મેરી ખૂબર લો ખાજ ના કામ હો ચુકા હું,
સોંપા હું તુમકો પયારે દુન્યા વ દીન કી કુનજ,
અખ પામ મેરે ક્યા હય એ દામ હો ચુકા હું,
ખરદા ઉઠાઓ રૂપસે મુખડા દીખાઓ ખાજ,
મંચ ઇશક મેં તુમહા રે ગુમ નામ હો ચુકાહું;
હય લાજ મેરી તુમકો તુમ લાજ રખામે મેરી,
મુઝકો યહી હય ખાજ ગ હારમે હો ચુકાહું,
માહમુદ જામ મીલા હય એક જામ વસલ ખાજ,
મખમુર મસત પીધર એક જામ હો ચુકાહું;

ગઝલ. ૨૨

કુરકત મેં મુખતીલાહું ખવાજ ઇધર તો દેખો
વસ્ત્રાહ તડપ રહા હું ખવાજ ઇધર તો દેખો;
મુશકીલ કુશામ કીજયે હાજત રવામ કીજયે,
સૌ જાનસે શીદાહું ખવાજ ઇધર તો દેખો.
ચાહે બનાઓ મુઝકો. ચાહે બીગાડો મુઝકો;
બદનામ હો ચુકાહું, ખવાજ ઇધરતો દેખો.
જાએ નીસાત કીસમ બીન તેરે મેરે આંકા;
એસ કહું બે નવા હું, ખવાજ ઇધરતો દેખો.
ખવાજ મુઘન ચીશતી લીલ્લાહ બચાવ કીશતી
તુહાન મેં ઈસાહું ખવાજ ઇધર તો દેખો;
અજમેર મેં ખુશા લો રોઝા મુઝે દીખા દો,
ઉલફત મેં અર મીટા હુંખવાજ ઇધર તો દેખો.
કહયે મેરી ખતા બી સુનતે નહીં ઝરા બી,
હરદમ પુકાર તા હું ખવાજ ઇધર તો દેખો;

ગઝલ ૨૩ અકબર કંવાલી તરજ.

હમ ગુ-હેંગારોંપે તેરી મેહરબાની ચાહીયે,
 સખ ગુ-હે મીટ જાઇયે રહેમતકા પાની ચાહીયે,
 પુસ્તપર મોહરે નખુ વ્યત કરકે ખાલીકને કહા,
 કુચ્છો અય પ્યારે મેરી તુજકો નીશાની ચાહીયે,
 કહેને હેં ખાલીકસે હજરતમેં તેરા મહેયુગ હું,
 ખુદમેં સખ ઉમ્મતી મહેયુગ જાની ચાહીયે,
 દેખકર મહેરાજમેં સામાન ફરિસ્તોંને કહા
 અયસા મહેમાં ચાહીયે યું મહેરબાની ચાહીયે,
 હો મેરી પદકોંકી જરમે મજારે મુસ્તરા,
 આંખકે પરદોંકી વાં ચા જનાંની ચાહીયે,
 હીજરસે હને ખીરતરે ગમપર ગીરાયા હય મુઝે,
 ઐર કયા તાકત તુઝે અયનાં તવાની ચાહીયે,
 ફાસ્તાને ગમ કહાની ગમકી જુઝ આપકે,
 કીસકો કહેની ચાહીયે કીમકો સુનાની ચાહીયે,
 સારીએ મહેશર નહિ મેરે ગુ-હાએંકા શુમાર,
 અયસે આરીપર તુમહારી મહેરબાની ચાહીયે,
 જાન બહક તસલીમ હેં દરકે રસુલીલાહ મેં,
 તુરબને અકબર મદીનેમેં જનાની ચાહીયે,

ગઝલ ૨૪ કંવાલી તરજ.

ઇશક કયાસે હેં કીરી કામીલસેં પુછા ચાહીયે,
 કીસ તરહેં જાતા દીલ તાબાંસેં પુછા ચાહીયે,
 કયા તકપનેમેં મજાહેં કતલહેં પ્યારેકે હાથ,
 ઉસકી લઝઝતકો કીસી ખીસમીલસેં પુછા ચાહીયે,
 જીસને ઉસકા ગમ ખાયા હો ઉસે માઅલુમ હે,
 તેમ અબરકી શીફત ધાયતમેં પુછા ચાહીયે,
 યારકે મીલનેજા હમકો કોઇ તરાહ મીલતી નહિ,
 તરહેં મીલનેકી કીસી વાસીલસેં પુછા ચાહીયે,
 આહ નાંબોકી હકીકત દેખતા હું હીજરમેં,
 કયા ગુજરતી હોગી તાબાં દીલસે પુછા ચાહીયે,

ગઝલ અમીર તરજ કંવાલી. ૨૫

દોઢર મેં સાગીર રહે ગરદીશ મેપય ખાનાં રહે,
 મેંય કસોકે સરપે ચારખ પીરમંય ખાનાં રહે,
 ઝસપે પરહ જાને નજર તેરી વોહ દીવાનાં રહે,
 હાં નીગાહે ચાર તરજે એ લીજ રાના રહે-
 કયા ઇસીકો કહતે હેં જીશમેં વફાદારી સનમ,
 દુશ્મની હમસે રહે ગયરાંસેં ચારાનાં રહે,
 શીર ન કુચ પુંછોગે મજસેં કમરમેં મુતકર નકીર,
 મરતે દમ ચારખ ખ્યાસે રૂએ જાનાં નાં રહે.
 અયસે સાખી કે મેં સદકે જો પીલાએ બરકે જાન,
 સાખીયાં હરદમ સલામત તેરા મંય ખાનાં રહે
 કોઇ હો ખાતા કોઇ રોતા કોઇ હંથતા અમીર.
 મેં કરેં વાલોદા હર અનંદાજ મસ્તાનાં રહે.

કંવાલી ૨૬

હમારે હાલપે અસ્મે ઇનાયત અપની રહેનેદો,
 ગલે પર ફેરદો ખંજર મુઝવત અપની રહેનેદો,
 જલા કર ખાક કરડાલા તુમારી સુઝ ઉલ્લખતને
 લગે આગ એયરી ઉલ્લખતમેં મોહખત અપની, રહેનેદો,
 લીએ જાનેદો બજમેં ગયેરમેં હમનાહ તુમ મુજકો,
 મેં ખાજ આયા ઇનાયતમેં ઇનાયત અપની રહેનેદો,
 ન મીલનાં ઇસમેં બહેતર હે મીલે ગરખાદ મુદદત ફે,
 તુમ અયેરી દુરકી સાદેખ સલામત અપની રહેનેદો,
 દમ અફસાન એ કુરખત ખ્યાં કરતે હેં અય મુઝતર,
 વોહ યરમાને હેં જુનઝલા કર સીકાયત અપની રહેનેદો.

ગઝલ ૨૭ કમતર.

અયશાહે દો આલમ નુરે ખુદા મોરા કાલેકો જીયા તરખાવતહે.
 નતો સપનેમેં દરશ દીખાવતહે નતો મોકેમદીને ખુલ્લવત હે.
 દીવાને બનકે ભટકતા હું જમાનેમેં,
 હજુર કીસ લીએ હે દેર તુમકો આનેમેં,
 કબી તો આખએ મેરે ગરીબ ખાનેમેં,
 બલા હો દાએદા કયા કુચ મરે મતાનેમેં,

અળ નીશદીન પલછન જીયા મોરા ભગ્ગર આગ લગાવતહે,
 કબીતો જલ્લવજો અધસર દીખાઇએ હજરત,
 કબીતો જાનએ તૈયબા ખુશાઇએ હજરત,
 હે ગરમે વહાંકાબી રોજો દીખાયે એ હજરત,
 ઉમદે બરદીલે શયદાંકી લાઇ એ હજરત,
 કાહે મદીને જીયા મોરા કલપાવત હે તકપાવતહે,
 તકપ રહાહે દીલે એ કરાર પેહલુમે,
 ઉઠા હે દરદ મેરે ચાર બાર પેહલુમે,
 નહિ હે દીલકા ગમખવાર પેહલુમે,
 કે જીસમે દીલકા કરાહો કરાર પેહલુમે,
 દીનરેન કીસી શુરતસ માહે પલબર નીંદ ન આવતહે,
 દ્યારે હીન્દબી અળ મીસલે ખાર પેહલુમે,
 ખટક રહાહે મેરે હરબાર આંખામે,
 તુમહારે દીલકા હે ધન્નેઝર આંખામે,
 બસી મદીનેકી જળસે બહાર આંખામે,
 મેં કીસકે હુડુ અયજાને ખુદા મોહે હીન્દકી નગરી ન લાવતહે,
 તુમહારે હીજરેમે અબતક ચે ઝંદગાનીહે,
 દીખાદો ચહેરે એ અનવરતો મહેરબાનીહે,
 નહિતો જાન બી દેનેકા દીલમેંય કાનીહંય;
 જ્યાંયે વસ્લકી કમતર કે ચે કહાનીહે,
 લીયા જોગ મેહેઅબતોરે કારન પેહી જીયા—મેં લાવતહે.

ગઝલ ૨૮ કબાલી તરજ.

તરપકર જાન જસદમ રીનએ ખાસમીલસેં નીકલેગી.
 દોઆએં મક ફેરત ઉસદમ લાએ કાતીલસેં નીકલેગી,
 યકીં દસિકાંહે હશરત બાદ મુરદન દીલસેં નીકલેગી.
 હમારી લાશ એક દીન કૃચએ કાતીલસેં નીકલેગી,
 મીટાઇંગે અગર મીટ જાયગા લીખ્યા મુકદરકા.
 નીકાંલીંગે અગર હશરત હમારે દીલસેં નીકલેગી.
 ઈસી ઉમ્મેદપર મજનુનેં દીલસેં આહ ખેંચીથી.
 સમજ તાયા કે લેલા પસ દગ્ગે મહેલસેં નીકલેગી,
 પતા આંસુઓંકા મેરે ગોશઅ દામનપર મીલતાહે.

ખગર કયાથી યે કીસ્તી હુનંકર સાહીબસેં નીકલેગી.
કલેજ થામલે વોહ સમ્બકા સર જીસને કાટાહે,
કે ફરયાદ અજ દીલે પરવાને મહેશીબસેં નીકલેગી.

હુમરી બેરવી. ૨૬

કોઇ કહે દે સાંવલીયાસે આયા કરે
દીલે સયદાં નગની જલાયા કરે-કોઇ.
આયા કરે મન લાયાકરે કોઇ કહેદે સાંવલીયાસે આયાકરે.
કલી તો આઘએ સાહેબ હમારી મહેશીબમેં,
કભીતો લાઘએ તસરીય ખાનએ દીલમેં,
મેરા ઉજરા હુવા ઘર ખસાયા કરે. કોઇ.
અગર રહેબી નહિ તુમ રકીબકે ઘરમેં,
તો શીર યે દરદ હે કયસા હજુરકે સરમેં.
અયસી બાતેં ન મુજસેં બનાયા કરે.-કોઇ.
તુમહારી ચાહકા દમ શુબ્હો સાંમ કરતે હેં.
તુમહારી કેદમેં ઉદ્દતકા જામ બરતે હેં.
કભી સપનેમેં દરશ દીખાયા કરે.-કોઇ.
જલા જલાકે મુજે ખાકમેં મીલા દોગે.
ખુદાકો હશરમેં ખ્યારે જવાબ કયા દોગે.
દીલે સયદાં ન જાની જલાયા કરે કોઇ.

ગઝલ ૩૦ કુવાતી

ફનાં હર ચીઝકો હય જોર બકા અદ્વાહી અદ્વાહ હય,
દીલે નાંદાકો આલમમેં સદા અદ્વાહી અદ્વાહ હય,
કરે કયા વનકે બેતુકાદમેં અગે જાંદેદે મુશરીક
હમારે ખાનએ દીલમેં ખશા અદ્વાહી અદ્વાહ હય.
જહાં દેખા હય અમને એક ઉશીકો જલ્દેહ ગરપાયા
હરમ મેં ખુતકદમેં જા બગ્ગ અદ્વાહી અદ્વાહ હય.
કહાંકા તુર અય મુસ ! જો હોતે દીલએ હકમેં
તું ઝરરાહ ઝરરાહ મેં જલ્દેહ નુમા અદ્વાહી અદ્વાહ હય.
ન જાનાં અય દીલે નાંદાન તું ઉસ નકસેં જાહીર પર
યે દુન્યા ચાર દીનકી હય સદા અદ્વાહી અદ્વાહ હય

કલીસામેં હરમમેં દેપદમેં મુરગાને ગુલશનમેં
જીધર દેમેા ઉમર શુબ્હ હે શામિ અલ્લાહી અલ્લાહ હય
ઝખાંપર મોહરે ખામોશી હયે લેફીન-પીરલી અયે “વાશીલ”
હમારા તાઝેરે દીલ કહે રહા અલ્લાહી અલ્લાહ હય.

ગઝલ ૩૧ અકબર કુવાલી

ખુદરાજ અનલ હકકો વોહી ખોલ રહા હયે—
મનસુર કે પરદેમે ખુદા ખોલ રહા હયે—
લમ બન્ધને હયેં અહેમદકા બી કયા નામ હયે શીરી—
યે મામ તો માસરીકી ડલી ઘોલ રહા હયે—
મહેબુબ હયે અલ્લાહકા ખાઝાર અઝલમે—
કીમત હુઠ યુસફકી તો અનમોલ રહા હયે—
પડ પડે ઉસે ખુદ્દમેં જાને હયેં મુસલમાન—
કલમા તેરા શીર દોસ કે દર ખોલ રહા હયે—
દન્દાને શહીદ આપકા હયે ગોહરે યકતા—
ઉમ્મત કે ગુનાહ મોતીયોમેં તો રહા હયે
હાંસીલ મુજે દોલત હયે યે શીફતે નખીકી—
દામન મેરા અશ્કો કે ગોહર રોલ રહા હયે—
અકબર નરો અકબર નરો કહે તે હંચ શીરફે
જનનમે જે ખુલ ખુલ કી તરેહ ખોલ રહા હયે—

ગઝલ ૩૨ અહેમદ દરનાઅત.

અલેકસેં અલ્લાહકો જાનો ખેસેં ખીસમીલ્લાહકો,
તે સેંયા તેરા ધશારા બશ રસુલીલ્લાહકો,
સે સેં શનાં પાછ તેરી જીમ સેં જાનાં અલી,
હે સેં હાફેજ હોગએ પરદકર કલાંમુલ્લાહકો,
ખે સેં ખીજમત ઉમરકી દીલસેં દીલમેં મેરે,
ઝાલ સેં ઝીકરે ખુદા બશ હેગા ખાક અલ્લાહકો,
સીનસે શાહે સ્વાદસેં સાદી રહેં વોહ,
ઝવાદસેં સાખીર કીયા હકને રસુલીલ્લાહકો,
તોયસેં તરફે ખુદા ઝાયસેં ઝાહેર હે તું.
અયનસેં આઝીઝ હું મેંય પોંહ્યાદે ખેયતુલ્લાહકો,
ગયનસેં ગરલતકા પરદા ફેયસેં ફરગાદે મુઝે.

ખાદસેં કાયમ કીયા હકને જો અખદ્દાહકો,
કાદસેં કલમે નખીકા લામસેં તું લીખકે રખ,
મીમ તું મુજસેં મીલાદે બપ્પ રસુલીલાહકો,
નુનસે નામે મેંગ વાવસેં વાજીય હે તું.
હેયસેં હે હીજરત નખીકી લીખ તું ઇલીલીલાહકો,
લામ અતેફમેં લાજેલાદા હમજે અય ખાલીકપર,
યેસેં હે ચારેનખી ઉમ્મત રસુલીલાહકો.

શબ્દ.

તીરદે ઝખાનપે જનામે મહમ્મદકા નામ હે
કામેલ દરદ પરહનેકે અપના કલામ હે.

ગાઝલ ૩૩ અકબર દરનાઅત.

પહેલે કયથે યે ઝમીં વો આશમાં તુહી તોયા,
અય ખુદાએ બેનીશાંમે બેનીશા તુહી તોયા,
મીમ અદેમદકા તથા ચાલીશથે રખપર નીકાળ,
બસકે હર પરદેહમે યાસદ હાજોશાં તુહી તોયા,
કુમ્મ હાજતી ચૌર અનહલ દક કહેને કિનકી કયામબલ
શમશ ચૌર મનસુરકે મુંદમેં ઝખા તુહી તોયા,
ઝમઝમે સજ્જે નવાએ કદ ખુલુલા ખાલદીન,
રંમ આઝીમે ચમન ઝારેજનાં તુહી તોયા.

શબ્દ.

મોરે મનશુર અઝકુ જાઓ દારે મનશુર અજકુમ્મ.
ખુદ ઝદી બનગે અનલ હકબર સરે દારલ મદાર.

ગાઝલ ૩૪ અકબર કવાલી તરઝ

હમ ગુન્હેગારોપે તેરી મેહેરબાની ચાહીયે,
સખ ગુન્હે મીટ બનગે રહેમતકા પાની ચાહીયે,
પુસ્તપર મોહરે નખુ વ્યત કન્કે ખાલીકને કહા,
કયતો અય ચારે મેરી તુજકો નીશાની ચાહીયે,
કહેને હેં ખાલીકમે હજરતમેં તેરા મહેબુમ દુ,
ખુદમેં સખ ઉમ્મતી મહેબુબ જાની ચાહીયે,
દેખકર મહેરાબમેં સામાન શીરસ્તોને કહા,

અયસા મહેમાં ચાહીયે હું મહેરબાની ચાહીયે,
 હો મેરી પલકોંકી જાગ્યે મઝારે મુસ્તશ,
 આંખકે પરદોંકી વાં ચા બનાંની ચાહીયે,
 હીજરસે હને ખીસ્તરે ગમપર ગીરાયા હય મુજે,
 ઓર કયા તાકત તુજે અયનાં તવાની ચાહીયે,
 હાસ્તાને ગમ હહાની ગમકી જુઝ આપકે,
 કીસકો કહેની ચાહીયે કીસકો સુનાની ચાહીયે,
 આહીએ મહેશર નહિ મેરે ગુન્હાઓંકા શુમાર,
 અયસે આસીપર તુમહારી મહેરબાની ચાહીયે,
 બન બહક તસલીમ હે ઇસ્કે રસુલી રસુલીલાહ મેં,
 હુરબતે અકબર મદીનેમેં બનાની ચાહીયે,

ગઝલ ૩૫ કંવાલી તરજ.

કહય કયાસે હે દીરી કામીલસેં પુછા ચાહીયે,
 કીસ તરહે જતાહે દીલ તાબાસેં પુછા ચાહીયે,
 કયા તડપનેમેં મઝાહે કતલહોં પ્યારકે હાય,
 જીંડી લજ્જતકો દીરી ખીસગીલસે પુછા ચાહીયે,
 જસને હસકા ગમ ખાયા હો હિંસે મામ્મલુમ હે,
 લેગ અખરકી શીદત ધાયલસેં પુછા ચાહીયે
 મારકે મીલનેકી હમકો કોઇ તરહાં મીલતી નહિ,
 તરહેં મીલનેકી હીસી વાસીલસેં પુછા ચાહીયે,
 આહ નાંબોંકી હકીકત દેખાતા હું હીજરમેં
 કયા ગુજરતી હોગી તાબ દીલસેં પુછા ચાહીયે,

ગઝલ ૩૬ અમીર તરજ કંવાલી.

દોવર મેં સાગીર રહે મરદીશ મેય માનાં રહે,
 મેંય કરોડે સરપે મારખ પીરમંય ખાનાં રહે,
 જીજપે પરહ જાવે નજર તેરી વોહ દીવાનાં રહે,
 હાં નીગાહે માર તરજે બે હીજ રાનાં રહે.
 કયા ખસીકા કહેતે હેં રીશમેં વફાદારી અનમ,
 દુશમની હમસેં રહે ગયરાંસે મારાનાં રહે,
 શીર ન કય પુછીએ મજસેં કબરમેં મુનકર નહીર,
 મરતે હમ મારખ ખાલે રજે જાનાં તાં રહે.

અમલે સાખી કે મેં સઢકે જો પીલાએ બરકે જામ,
સાખીયાં હરદમ સલામત તેરા મંચ ખાનાં રહે
કાષ હો ગાતા કાષ રોતા કાષ હંસતા અગીર,
મેં કરાં વાલોકા હર અંનદાજ બસ્તાનાં રહે.

ગઝલ ૩૭ કુવાલી.

હમારે હાલમે ચરમે ધનાયત અપની રહેનેદો,
ગલે પર ફેરદો ખંજર યુરુવત અપની રહેનેદો,
જલા કર ખાક કરાલા તુંમારી સુઝ હલફતને
લગે આગ એપરી હલફતમેં મોહખત અપની, રહેનેદો,
બીએ જાતેદો બઝમેં ગયેરમેં હમરાહ તુમ મુન્કો,
મેં ખાજ આયા ધનાયતસેં ધનાયત અપની રહેનેદો,
ત મીલનાં ખતિસેં બહેતર હેં મીમેં ગરબાહ મુદ્દત કે,
તુમ અયેરી ફરકા સાંદજ સલામત અપની રહેનેદો,
હમ અશ્આન એ ફુરખત બ્યાં કરતે હેં અમ મુજતર,
બોહ દરમાતે હેં જૂતઝલા કર સીઝાયત અપની રહેનેદો.

ગઝલ ૩૮ કુમતર.

અમસાહે દો આજમ તુમે ખુશ મોરા કાકેકો છયા તડપાવતહે.
નતો સપનેમેં દરજ દીખાવતહે નતો મોહેમદીને ખુલવતહે.
જીવાને બનતે ભટકતા હું જનનેમેં,
કજુર કીમ્ત કીએ હેં દેર મુન્કો જાનેમેં,
કબી તો આછએ મેર ગરીબ જાનેમેં,
બલા દો શમેંદા છયા કુચ મેર સનાનેમેં,
અમ નીકદીન પલકત છયા મોરા જરકર આમ ભમાવતહે,
કબીતો અમએ અસરદ દીખાએ કબરત,
કબીતો અમરે તોવળા પુલાસએ કબરત,
હેં ચરમે બહે કાની રોન્ટે દીવાયે એ કબરત,
હમેંદે અરદાકે સૈનદાંડી ઘાઘ એ કબરત,
કહે પદાને છયા મોરા હસવાવત હેં તડપાવતહે.
બડખ પડાહે દીમેં એ કશર પેહલુમેં,
કહા હેં દરદ મેરે માર ખાર પેહલુમેં,
તહિ હેં કાલકા અગખ્વાર પેહલુમેં,

કે જીસસે દીકરો કરાહો કરાર પેહલુમં,
 હીનરેન કીસી શુરતસે મોહે પલખર બી નીંદ ન આવલહે,
 ઘયારે હીન્દબી અળ મીસ્સે ખાર પેહલમેં,
 ખટક રહાહે મેરે હરખાર આંખોમેં,
 પ્રમ્હાર દીકરા હે ધન્નેજાર આંખોમેં,
 ખસી મુદીનેકી જખસે ખદાર આંખોમેં,
 મેં કીસસે કહુ અપશાને ખુદા મોહે હીન્દકી નયરી ન આવતહે,
 પ્રમ્હારે હીન્દરમેં અખતક વે ઝંન્દગાનીહે,
 છીખાદો મહેરે એ અનવરતો મહેરગાનીહે,
 નહિતો જાન બી દેગેકા દીસમેં દાનીકંચ,
 જગાંપે વરસકી કમતર કે વે કદાનીહે,
 લીયો જોમ મેં અખતોરે કારને ચેહી જમા—મેં આવલહે,

મહલ ૩૯ કંવાલી તરજ.

તડવકર જાન જીતદમ સીતએ ખીસમીલમેં નીંદલેખી,
 હોઆએ મગ ફેરત હિમદમ લામે કાલીલમેં નીંદલેખી,
 ચહી ધલકહે હસરત ખાદ મરડન દીસમેં નીંદલેખી,
 હમારી લાલ એક દીન કુચએ કાલીલમેં નીંદલેખી,
 મીઠાઈમે અગર મીઠ જામગા લીખ્યા મુદદરકા,
 નીંદાલીએ અગર હસરત હમારે દીસમેં નીંદલેખી,
 ધરદી હમ્મેદપર મળતુને દીસમેં આહ મેંચીખી,
 અખળતાયા કે લેખા પર હએ મહેમીલમેં નીંદલેખી,
 પતા જોસુજોંદા મેરે જોશએ જામગપર મૂલનાહે
 ખખર કમાથી વે કીરલી કુચકર લાલીલમેં નીંદલેખી,
 કલેબ જામમે વોહ શમ્મકા સર જીવને કાઢાહે
 કે દરમાહ અળ દીયે પરવાને મહેમીલમેં નીંદલેખી.

રાખેર.

હેયે માહર જો મરી કખર પર પારાને કાલી હે,
 અગર વોહ માર આ જાવે તો હસકી મહેરગાની હે.

મહલ ૪૦ દુમરી વૈરવી

જાઇ કહે કે સાંવડીયાસે આગા કરે
 દીસ અમલ નખની જલામા પ્રે—કોબ,

આપાકરે મન બાપાકરે કાષ કહેદે સાંવલીયાસે આપાકરે
 કબી તો આપાએ સાહેબ હમારી મહેશીવમે,
 કબીતો લાઇએ તસરીય ખાનએ દીવમે,
 મેરા ઉજરા હુવા ધર બસાયા કરે. કાષ.
 અમર રહેબી નહિ તુમ રકાબકે ધરમે,
 તો પ્રીર ચે દરદ હે કયસા હજુરકે સરમે,
 અયરી બાતે ન મુજસે બનાવા કરે.—કાષ.
 તુમ્હારી આદકા હમ શુખ્હો સાંમ ભરતે હે,
 તુમ્હારી કેદમે ઉશ્તકા નામ ભરતે હે,
 કબી સપનેમે દરથ દીખાયા કરે.—કાષ.
 જલા જલાકે મુજ આકમે, મીલા દોગે.
 ખુદાકો હથરમે ખારે જવાબ કયા દોગે.
 શ્રીએ સયદાં ન બની જલાયા કરે.
 કાષ કહેદે સાંવલીયા સે આપા કરે.

સંજેર.

કર હાથકે મરઠસે ચે આત્મિકે સગાએ,
 બરબાદ કીસી સખ્સકી મહેનત નહિ બની.

ગઝલ ૪૧ કંવાલી.

ફાંચ હર અશીકો હય ઐર બકા અશ્વાહી અશ્વાહ હય,
 લીલે નાંદાદો આલમમે સદા અશ્વાહી અશ્વાહ હય,
 કરે કયા બકે બેતુલાદમે અયે કાહેદે મુશ્શીક
 હમારે ખાનએ દીકમે જલા અશ્વાહી અશ્વાહ હય,
 જલાં દેખા હય દમને એક ઉશીકો જલ્લેદ ગરપાયા
 હરમ મેં યુતકહેદમે ન બાન અશ્વાહી અશ્વાહ હય.
 કહાંકા તુર અય હુસર બે હોયે દીકમે હકમે,
 તું કરરાહ કરરાહ મેં જલ્લેદ તુવા અશ્વાહી અશ્વાહ હય.
 ન બનાં અય દીલે નાદાન તું કિસ નકસે કાદીર પર
 ચે હુન્પા આર દીનકી હય સદા અશ્વાહી અશ્વાહ હય
 કબીસામે હરમમે દેયરમે મુરગાને મુલકનમે,
 અધર દેખો કપર શુખ્હ શાંમ અશ્વાહી અશ્વાહ હય
 ક્યાંપર મોદરે ખામોશી હયે લેકીન શીબી અયે “વાશીલ”
 હમારા તાએરે દીલ કહે રહા અશ્વાહી અશ્વાહ હય.

ગાઝલ ૪૨ દાગ.

ખવાખમે' શેરફેકા મુખડેસે ઉઠાસે આજ્ઞ,
 બે નીકામ આજ્ઞતો ઓગેસું વો વાલે આજ્ઞ,
 બે કસી પર મેરે ખુરા તેદયેં છાલે આજ્ઞ,
 રાહમે છોડ ગયે કાફલે વાલે આજ્ઞ.
 કોન હયે માંહે અરખ કોન હયે મહેબુબે ખુદા,
 અયે દેઃ આલમ કે હસીનોસે નીરાસે આજ્ઞ.
 હુંશીયાકાર મેરે અંખ ખુલે જાતે હયેં,
 કમલીવાલે મુન્ને કમલીગેં છુપાલે આજ્ઞ..
 દેખેતે હયે તુન્ને શીર શીરકે ઝમકાને સીરાન,
 ડમગાતે હયેં કદમ કોન સંજાલે આજ્ઞ.
 દમને ખુશ હોકે તુન્ને સારી ખુદાઇ બક્ષી,
 અપયે બન્દોકો કીયા તેરે હવાલે આજ્ઞ.
 રંગ કુદરત હયે પહાં ગુન્ચયે ખીલવત હયે યહાં,
 અયે ગુલે બુદાશને લો લાક લમામ આજ્ઞ,
 સુરતે લાલા હયે પર દાગ બયાં કાસીના,
 પડ રહે હયે તેરે ખીમાર કે છાલે આજ્ઞ.

ગાઝલ ૪૩ અકબર કંવાલી.

ખુદરાજ અનલ હકો વોહી ખોલ રહા હયે—
 મનસુર કે પરદમે ખુદા ખોલ રહા હયે—
 લખ બન્નપને હયે અહેમદકા બી કયા નામ હયે
 વે મીમ તો માતરીના ડલી ઘોલ રહા હયે—
 મહેબુબ હયે અલાદકા ખાજાર અઝલમે—
 કીમત હુઝ તુમકી તો અનમોલ રહા હયે—
 પડ પડકે હયે ખુદામે જાતે હયે મુસલમાન—
 કલમા તેરા શીર દોસ કે દર ખોલ રહા હયે—
 દન્દાને શહીદ આપકા હયે ગોહરે ચકતા—
 ઉમ્મત કે ગુનાહ મોતીયોમે તો રહા હયે—
 હાંસીમ મુન્ને ઘોલત હયે ચે શીરતે નખીકી—
 હામન મેરા અસ્કો કે ગોહર રોત રહા હયે—
 અકબર નરો અકબર નરો કહે તે હય શીરસ્તે—
 જનતમે જો ખુશ ખુશકી તરેહ ખોલ રહા હયે—

ગાજલ ૪૪ અકબર.

અચળ ધસકઝા દોનો તરફ અસર ફેલા
 ધિર ખયાલ મલા ઐર ઉધર ચક્ષી લમલા
 સ્મિત મેઘ ને કામેકુ કેસને દેખા
 દુવા ન જત તો સ્ત્રીલા હઠા કે ચામચલા
 જમીન તુજને શહીદાને નાજ દશન તો હે
 રહે ખયાલ કે હનકા કફન નહો મયલા
 મલા ને કામેકો મજબુ તો ચેહ દુવા માંગી
 ધધાહી મુજસે જુદા હોત ઉલ્લસે લયલા
 લગ્ન ને હજમે રીન્દોકો પીઆમ સ્ત્રીખ હો
 ખુદાકે વાસ્તે સાધી સુરાહી વ મયલા
 સુનાકે અકબરે મય દશને આજ તોખા મીઠ
 ખપકુ હૈ કલ્લે રીન્દામે શોર વા વચલા
 હુદી નહો કીરી દીલકી ખરી કુધ ખરતી
 નહોત ખુદાકે અકબર સદામે વા વચલા

ગાજલ ૪૫ બહેર.

ચેહ કલા કલા મુઝે ઓ અઢખ્યાં બહોત અચ્છા
 સુનામે ઐરબી હો ગાલીયાં બહોત અચ્છા
 તુમહેતો ઐરબી અચ્છ ખાસ ખાર કરતે હે
 હમીપે નેરો જહાં હાં મીયાં બહોત અચ્છા
 ખુરા બજા હમે કહેનેસ કાયદા કયા હય
 ચમનસે જાતેહ અય બાગ્યાં બહોત અચ્છા
 ને ગંચ ખુરાતો ખુરા ઐર સખતો અચ્છે હે
 મીકો જહાનમે જાતે ગાલાં બહોત અચ્છે
 નીસાર લાખકર એસે તુમકારે કદમોંપર
 ફરેગે આપ મેરા હમતેકાં બહોત અચ્છા
 ખુદાને તુરકે કાંચામે તુમકો કલા હે
 દબરમે હે તો અકત જવાન બહોત અચ્છા
 બહોત પતંદ મુઝે બોલ ચાલ હે અય બહેર
 કશમ ખુદાકા મેક તલે બયાં બહોત અચ્છા.

તમાન શુદ.

